

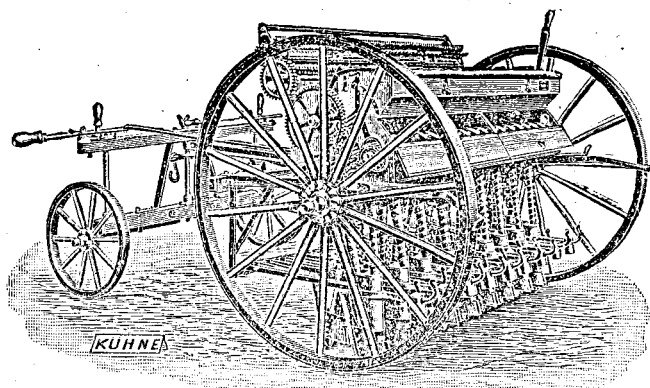
Ért: 1914 aug. 30. d. p. 8 óra Jelen

ERDÉLYI GAZDA

XLVI. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1914. AUGUSZTUS 30.

35. SZÁM.

Elsőrendű egy és többvasu ekéket, 6- és 8-vasu kultivátorokat, tárcsásboronákat, továbbá hirneves „Mosoni Drill” és „Vera II” sorvetőgépeket, sorbatrágyázó új „Royal Drill” kombinált vetőgépeket, rostákat, konkolyozókat és szüretelő eszközöket szállít:

„KÜHNE” mezőgazd. gépgyár r.-t. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest.

Fiókraktárak: Debrecen, Kolozsvár, Szabadka, Temesvár.

2012

BCU Cluj / Central University Library Cluj

MINDEN GAZDA

érdeke, hogy összes **gép- és motor** szükségleteinek beszerzésekor

az **E. K. A. R. T.**

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától

kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerű gépek javítására.

3033

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban.

Vezérképviselő: Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 35.

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére a legkülönbözőbb módokon szerinti, előnyös feltételek mellett.

Az üzleteredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek.

A lefolyt 12 év alatt a tagok többsége részesült az üzletszerűségéből, költségvetési határvonal értelmében díjvisszatérítésben.

Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül az igazgatósághoz, vagy az ország minden egyes helyén működő képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alapítványok kormány hozzájárulásával	2,527.080.— K
Tartalékok	3,357.603.— „
Biztosított tagjainak fennállása óta fizetett tőzskárokból	10,740.000.— „
jégkárokból	5,042.000.— „
Biztosított érték tűzben 1912. évben	800,000.000.— „
jégben 1912. évben	63,000.000.— „
Éleztétel állománya	15,240.080.— „
A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintézménye a	

GONDVISELÉS: Országos Központi Segélyező Társulat

utján 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiküldés (önálló-letél) segélybiztosítások eszközöltemek. Legelőnyösebb népbiztosítás. E társulat kebelében minden körzetben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működésével. Tájékoztató kézzel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz.

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert

PISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, V., Nádor-utca 31-33. szám.

Kévekötelek, PONYVAKÖLCSÖNZŐ-Intézet. Kérjen ajánlatot!

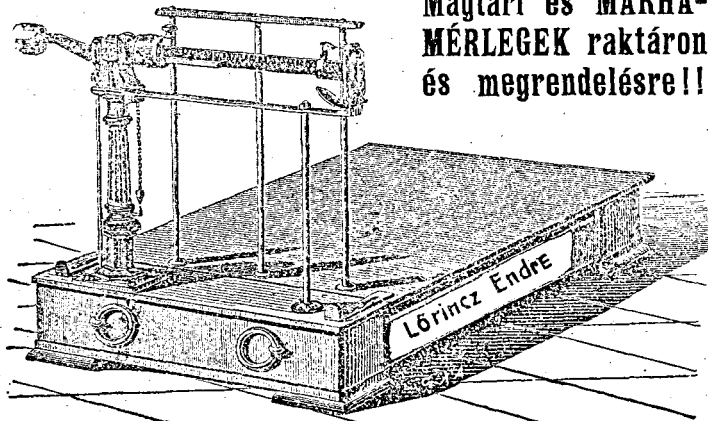
228

PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ

KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.

KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

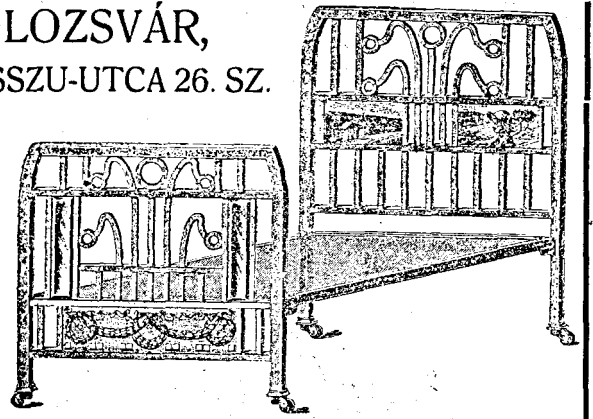
3111

Magtári és MARHAMÉRLEGEK raktáron és megrendelésre!!

ELVÁLLAL :

Vas és fémből előállítható szakmájába vágó minden munkát. Kórházak, szállodák, gazdaságok, istállók, tehenészetek stb. fa, vagy fémbutorral való berendezését. Folyósó, lépcső és sirrácok készítését. Gazdasági és kerti kerítéseket Kerti butorokat és sátrakat. Réz- és vaságyakat és butorokat, stb.

Költségvetéseket és rajzokat kívánataira díjtalanul ad. Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak! Szakszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK!

A KOLOZSVÁRI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénztézete.

Alaptőkéje 2.000,000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjal 1.302692 korona 10 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.
Váltóüzlete: Ugyanott.
Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.
Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

2004

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamatozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámítol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

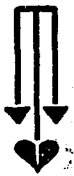
Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10—50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejárattal. Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megőrzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra. Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiiba be vannak tárolva. Áruraktáraiiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Buzát vesz

készpénzért — Kolozsvártól 50 kilométernél nem távolabbi helyekről — 100 q.-tól bármily mennyiségig az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvártt, Attila-utca 10. szám.

Mintázott (fél kg.) ajánlatok sürgősen beküldendők!

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJEBLENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
:: A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Szózat a gazdákhöz	383
Minő tenyésztési módozattal érhető el legjobb eredmény a juhtenyésztésben? M. K.	383
A londoni Hunter kiállítás s az állam beavatkozása ebbe. M. K.	384
Irodalmi szemle	384
Kormányintézkedések	384
Vegyes közlemények	385
Hírdetések.	

Szózat a gazdákhöz.

A Magyar Gazdaszövetség Darányi Ignác elnöki és Bernát István igazgató aláírásával a háborus idők alkalmából a következő szózatot intézi a kötetlékébe tartozó szövetkezetek és gazdakörök útján a magyar gazdákhöz:

Magyar gazdák!

Fegyverben az egész nemzet! Megszóltattak a trombiták, ezer év összes dicsősége, összes alkotása veszélyben van s a király hívó szavára magatok és fiaitok nemcsak egy elvetemült gyilkos gaztettet megbosszulni, de hazátokat, életet adó földjeiteket, apáitok sírját, gyermekeitek szülőföldjét védeni szállottatok táborba. Ez a harc a lét, vagy nemlét kérdése! Ha győzünk, még unokáink is áldani fogják azoknak az emléket, akik számukra a békés fejlődés biztos feltételét megteremtették, ha fegyvereink porba hullának, földönfutókká lennétek magyar gazdák, hiszen első sorban rólatok írta a költő, hogy »a nagyvilágon e kívül nincsen számodra hely«.

De ennek megtörténni nem szabad. Hiszen igaz ügyért, hazánk szabadságáért, nemzeti létünkért harcolunk. Velünk a magyarok Istene, velünk honalapító nagy királyaink, hadverő hőseink dicsősége, velünk apáink, nagyapáink vitéz tetteinek emlékezte, velünk a magyar nép félelmetes ereje, ez acélozza meg karjainkat, ez emeli fel sziveinket s jaj annak, aki a mi békés barázdáinkat ellenséges lábbal tiporni akarja. Nincs ma különbség e nemzet fiai között, sem vallás, sem nyelv, sem párt, sem foglalkozás nem választ el bennünket, egyek vagyunk

hazánk földjének, szabadságának védelmében. Különösen ti gazdák, akik béke idején ekéitekkel csináljátok ezer év történelmét s akiket ezerszer több szál köt a hazai rőghöz, mint bárki mást, mutassátok meg, hogy mit tud a magyar földműves, nemcsak verejlékkel, de vérrel is áldozni az anyaföldért. Legyetek első a harc mezején, védjétek apostoli királyunkat és édes hazánkat, úgy, mint őseink tették s minden csepp vér, melyet a hazáért ontotok, aranykálászt terem fiaitok és unokáitok számára. Az itthonmaradottak imájja és áldó szava kísér benneteket. Csak egy szót ismerjete: Előre!

Ti pedig aggok, ifjak és nők, kik a harctéren nem küzdhetek, itthon tegyetek meg mindent, hogy méltók legyetek azokhoz a hőskökhöz, akik értetek a csatákban véreznek. A ti kötelességeitek nem kevésbé fontos, nem kevésbé mozdítja elő fegyvereink győzelmét, mint azoké, a kik határainkon harcolnak. A hadseregnek harci készsége első sorban ellátásától, élelmezésétől függ. Nektek kell megragadnotok az elárvult kaszanyelet, az ekeszarvát s gondoskodnotok kell arról, hogy az Isten áldása veszendőbe ne menjen, hanem harcoló fiainknak és hátramaradt családjaiknak élelmezésére felhasználható legyen. Félretéve most minden surlódást, minden egyéni haszonlesést, igyekezzetek azon, hogy a gazda, az iparos, kereskedő és szellemi foglalkozásból élők osztálya mindenben támogassa egymást. Itt az idő tettekkel is beigazolni, hogy a földműves munkája gondoskodik minden más foglalkozás ellátásáról is. De ezzel még nem ért véget hazafias kötelezettségeitek sorozata. Az átvonuló katonaságnak jó szívvvel adjatok szállást és élelmet, hiszen nem tudhatjuk, hogy azoknak a hozzátartozói, kiket segítetek, a ti szeretettjeiteknek már a legközelebbi napokban is nem adják vissza száz tetejével azt, amit ti jó szívvvel cselekedtetek.

Ha a harctérről sebesülteket hoznak, nyissátok meg előttük házatokat, segítkeztek ápolásuk körül, s azok a szövetkezetek, gazdakörök, amelyek nagyobb

helyiséggel rendelkeznek, előre is készüljenek a sebesültek befogadására és elszállásolására.

Ha volna a községben olyan harcos, aki anyátlan kis gyermeket hagyott otthon, vegyétek gondozásba addig, míg atyjuk visszatér a csatából. A harcosok otthon maradt családtagjainak, amennyiben szükségét szenvednének, adjatok munkát és kenyeret. Ezekben a nehéz időkben minden falusi embernek éreznie kell, hogy testvére minden falujabéli s jó szívvvel segítsen rajta. Ha valami gyanús ember izgatna a haza és a király ellen, vagy a falvak megfélemlítése céljából rémhíreket terjesztene, hozzátok ezt tudomására a hatóságnak, amely érdeme szerint fog az illetővel elbánni. A hatóság értesíteni fog benneteket a hadi szerencse forgásáról, tehát senki másnak a szavára ne hallgassatok!

Félelemre pedig nincs okotok magyar gazdák, felséges királyunk, derék hadvezéreink és több milliós hadseregünk vaspáncélnál erősebben véd benneteket s a magyarok Istene, aki ezer éven keresztül védő kezét terjesztette reánk, nem engedi, hogy egy műveletlen és embertelen ellenség a magyar nemzetet legáldozolja. Eljen a király! Eljen a haza!

Minő tenyésztési módozattal érhető el legjobb eredmény a juhtenyésztésben?

Egy juhászati igazgató — Neumann — a »D. Landw. Tierzucht« folyó évi 28. számában, annak megállapítása után, hogy például Poroszországban a 40 év előtti 19,666.794 darabból állott juhállomány maig 3,819.885 darabra csökkent, hangsúlyozza, hogy e hallatlan számbeli apadás a minőség jelentékeny javulásával kapcsolatos ugyan és hogy e javulás nagyrészt az évtizedek óta szokásossá vált pusztán csak a kis testű, gyapjában értékesítő juhajták tenyésztésének felhagyásával és a nagy testű, hust és gyapjut adó fajták felkarolásával meg a tenyészanyag *osztályos elszaporításával* érte el. Vagyis azóta mutatkozik a javulás, mióta a sötétben való összevissza pártás mindinkább háttérbe szorult és helyet adott fülükön megjegyzett

Mezőgazdák ZUHATAG KUTJA.

Serleges rendszer cső és gummi nélkül

Minden eddigi rendszert fölülmul

ŐSZI GAZDASÁGI SZÜKSÉGLETEK BESZERZÉSE!

A szüreti idény és az őszi vetési munkálatok közeledtével ajánlunk: különböző kivitelű borsajtókat, szőlőzuzókat, bogyózókat, borszivattyukat, boroshordókat, must- és bormérőket és mindennemű más szüretelési eszközöket, az összes gazdasági vető- és virágmagvakat, szuperfoszfátot, Thommassalakot, kálit és egyéb műtrágyákat, ekéket, tárcsásboronákat, kultivátorokat, vetőgépeket, rostákat és konkolyozókat.

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
 KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.
 Telefonszám 567.

Mátrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeg szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára. 2005

anyacsoportoknak, a reájuk legjobbnak ítélt kosokkal való hágtatásának.

Am a számban és minőségben való további és gyorsabb haladásra, nem tartja elégségesnek a megnevezett igazgató ezt a — különben modernebb — tenyésztési módozatot, mert, mint mondja, ezt úgy is csak sötétben, bár kisebb fokú sötét-ségben tapogatódzunk, — minthogy egy anyaosztályban több kos hág s így nem lehet tudni, hogy tulajdonképpen melyik kos működik a bárány generáció előállításában legsikeresebben, a kitűzött célhoz képest legkívánatosabban.

Behozandónak, általánosítandónak tartja hát egyfelől a nagy pontossággal vezetett individuális istálló-könyv és törzskönyv megfektetését és lelkiismeretes vezetését s ezzel kapcsolatban az u. n. kézből való hágtatást, amely lehetővé teszi ugyszólván legnagyobb bizonyossággal annak lehetőségét, hogy tudva lehet, hogy az X anya melyik legalkalmasabb kóst kapja és tudva lehet, hogy a születő bárány melyik kóstól származik hát?

Az osztályos hágtatás erre nem nyújt biztosságot, de nyújt a kézből. Hogy ez egy kissé »körülmenyes«, az bizonyos, de ott van az ugynevezett hágtatás, amely egyszerűbb, ám osztályos is és egy kos működéséhez kötött, mely — mint az anyák — maga is törzskönyvi biztató alapon vesz részt a szaporításban s garantál a lehető legjobb eredmény felől.

Kétségtelenül nagy figyelemre méltók ezek a dolgok nálunk is, ahol az első sorban gyapjura dolgozó juhászok egy részében így cselekednek ugyan, de nem így, vagy igen ritkán így a gyapjas s egyben hus termelő juhajtók tehát több hasznu juhok tenyésztésében.

M. K.

A londoni Hunter-kiállítás s az állam beavatkozása ebbe.

Csak nem rége jeleztük e helyen, hogy a lótenyésztés klasszikus hazájában, Angliában, katona alá alkalmas lovak dolgában rosszul állanak. Beismeri és publikálja ezt egy szaktudósító is, ki a londoni hunter (vadászló) kiállításról szóló jelentésében emlékezik meg erről.

Tudósításában még egy-két oly érdekes dolog van, amit nem hagyhatunk említés nélkül. Angliában az állam a lótenyésztést pl. úgy, mint nálunk, tudva-

levőleg nem segíve. Igen érdekes hát, hogy újabb az angol kormány olyasféle intézkedést tett, amilyen nálunk az, hogy katona-lovakat ad ki a hadsereg tenyésztőkhez használatra, ellátásra, gyakorlatokkor visszavonja s ezek lezajlásával ismét kiadja.

Mint az erre vonatkozó rendeletben mondva van: a kormány mindazon angol alattvalóknak, akik egy-egy nyerges használati lóhoz kívánnak jutni s kötelezik magukat annak kellő eltartására és arra, hogy felhívás esetén haladéktalanul beszolgáltassák, ingyen enged át ily lovat.

Maga ez egy hatalmas lépés arra, hogy a katonai lószükség enyhüljön.

Egy másik hasonló célú lépést is említ a jelzett tudósító. Azt mondja, hogy a »Royal Commission on Horse Breeding« a londoni hunter-kiállítás díjazásához összesen 28 díjat tűzött ki a 3630 korona a legjobb hunter-mének díjazására.

Ez az első eset, hogy az állam ily alakban az angol lótenyésztés, nevezetesen a katona alá alkalmas ló tenyésztése, elszaporítása célzatával ily nagy pénzüsszeget áldoz. A feltétel az, hogy a díjnyertes köteles a díjazott csődört egy bizonyos területen saját költségén tartani s jelentkező tenyésztők kancáit 48 korona hágtatási díjért (mely a csődörtulajdonosé) fedeztetni.

E díjakra 100 csődörrel pályáztak s a kiállítás első napja ama bizonyos 28 darab csődör kiválasztásával telt el.

M. K.

IRODALMI SZEMLE.

Gyakorlati gyümölcstermelés. Irta: rudinai Molnár István. A Köztelek Olcsó Könyvtára V. évfolyamának 1—2. füzet. 136 oldal, 46 ábrával. Ára 1 korona. Megrendelhető a »Patria« r.-t. gazd. könyvkereskedésében, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25.

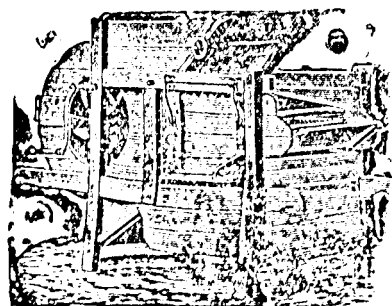
A midőn örvendetesen lehet megállapítani, hogy közönségünkben a gyümölcstermelői kedv fokozódott és nemes gyümölcsfaállományunk nagymértékben megsaporodott, ugyanakkor sajnálatosan állapítható meg, hogy a fák gondozása és kezelése terén nagyon sok mulasztást követnek el a gyümölcstermelők, sőt bi-

zonyos fokú visszaesés is mutatkozik ez irányban. Évről évre jelentékeny érték megy veszendőbe a gyümölcsfák hiányos vagy meg nem felelő kezelése miatt, pedig ennek legnagyobb része kevés fáradsággal és költséggel megmenthető volna. Ezért különös jelentőséget kell tulajdonítanunk a Köztelek Olcsó Könyvtára eme füzetének, amely a gyümölcstermelőket a fák gondozására és a termés megvédésére óhajtja kioktatni. A füzet értékét nagyon emeli az a körülmény, hogy a gyümölcsészet legkiválóbb szakemberének és leghivatottabb írójának a tollából került ki. Rudinai Molnár István évtizedeken át gyűjtött gazdag gyakorlati tapasztalatait teszi közkinccsé e füzetben és most már a gyümölcstermelő közönségen van a sor, hogy a füzetben közölt értékes gyakorlati tanácsokat megszivlelje és hasznosítsa. A füzet tartalma felöleli a gyümölcsnemeknek és azok ajánlatosabb fajtáinak a gyümölcsfák beszerzési és szaporítási módjainak ismertetését, azonkívül részletesen foglalkozik a fák kiültetésével és gondozásával, a gyümölcsfák állati és növényi ellenségeivel, az azok elleni védekezéssel és a gyümölcsfák különböző egyéb betegségeivel és ellenségeivel. Ezt a nagy anyagot nemcsak áttekinthetően és világos rövidséggel, hanem igen érdekes és tanulságos módon dolgozta fel a jeles szerző, aki a gyümölcsértékesítés fontos kérdéseivel egy külön füzetben fog foglalkozni. A könyv bizonyára meleg érdeklődésben fog részesülni a nagyközönség részéről, a gyümölcstermeléssel hivatásszerűen és kedvtelésből foglalkozók egyaránt nagy haszonnal olvashatják.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Az áll. közpincék szervezeti szabályai. Az állami közpincék szervezeti szabályait a földmívelésügyi miniszterium kis füzet alakjában kiadta. A füzet ismerteti a közpincék célját, kezelését és felügyeletét, a bor beküldési módját, annak átvételét, a bor kezelését, a kezelési díjak (nagyságát, a bor eladását s végül a beküldött borokra vonatkozó előlegek kiutalási módját. A füzetet a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete tíz filléres postai értékjegy ellenében bárkinek megküldi.

Elhalasztott ménselőjezések. A földmívelésügyi miniszterium közlése szerint a székesfehérvári és sepsiszentgyörgyi m. kir. állami ménselőpeknél a folyó évi ménselőjezés a hadiállapotra való tekintettel, további intézkedésig elmarad.

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb eredeti „KALMÁR“ rostát

sziveskedjék árjegyzéket kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

2006

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége, Budapest, V., Váci-körut 32.

A földmivelésügyi kormány és a háboru.
Most, a midőn az állam és a társadalom minden tényezője képességéhez és tehetségéhez képest készségesen siet a háborus intézkedésekben való segítségre, br. Ghillány Imre földmivelésügyi miniszter is értesítette a hadügyi kormányt, hogy amennyire tőle telik, igyekezni fog a hadügyi céloknak szolgálatába állani. A földmivelésügyi kormány a mezőgazdasági szakoktatási intézmények, a földmives iskolák, szakiskolák stb. épületeit betegápolási, elszállásolási és egyéb hadi célokra a hadügyi kormány rendelkezésére bocsátotta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Az országos gazdasági bizottság.
A háboru kitörésével beállott rendkívüli viszonyok az ország gazdasági és forgalmi ügyeinek intézésében is rendkívüli intézkedéseket tettek szükségessé, melyeket a béke idejében egymástól elkülönülten működő hivatalos szervezetek sikeresen és kellő gyorsasággal el nem végezhettek. Ez tette szükségessé a földmivelésügyi miniszteriumban székelő országos gazdasági bizottság szervezését, mely állandóan permanenciában van s melyben a földmivelésügyi miniszteriumon kívül képviselve vannak a honvédelmi, belügyi és kereskedelmi miniszteriumok, a M. Á. V. és a székesfőváros. A bizottságnak ez az összeállítása az ügyeknek minden iratváltás nélküli azonnali elintézését teszi lehetővé. A bizottság célja egyébként kiküszöbölni a gazdasági életnek rendkívüli viszonyok szülte zavarait s a szállítás központi irányításával megszüntetni a helyenként mutatkozó hiányokat és torlódásokat. Főképpen arra ügyel a bizottság, hogy az elsőrendű élelmi és szükségleti cikkek sürgősen és fennakadás nélkül jussanak el rendeltetési helyükre. De ezenkívül is általában foglalkozik a rendkívüli viszonyok összes gazdasági vonatkozásaival. A bizottság br. Ghillány Imre földmivelésügyi miniszter, vagy Bartóky József államtitkár elnöklésével naponta tart üléseket. Főelőadója Serbán János miniszteri tanácsos.

— A hitelszövetkezetek és a háboru.
A hadseregnek a háboru folytán beállott óriási élelmi- és élelelmszükségletére a katonai kincstár igen nagy összeget fordított, mely összegek tekintélyes része kétségtelenül a kiscgazdák javára fog szolgálni. Félő, hogy egyesek, attól tartván, hogy pénzüket szükség esetén nem kaphatják meg, azt maguknál tartják és ezáltal nemcsak a köznek okoznak mérhetetlen károkat, hanem saját maguknak is. A köznek okozott kár abban nyilvánul meg, hogy tekintélyes összegek vonatnak el a forgalomtól, az illető kára pedig abban nyilvánul, hogy a pénze gyümölcsözetlenül hever. Ezen a bajon segítendő, az Országos Központi Hitelszövetkezet elhatározta, hogy azon betéteket, amelyeket a háboru tartama alatt helyeztek el a hitelszövetkezeteknél és a szövetkezetek azokat akár hitelük apasztására, akár pedig betétként a központnak beküldik, lehetőleg minden felmondás nélkül fogják az illető szövetkezetek útján kívánságra ismét a betevők rendelkezésére bocsátani. Egyébként is-

mertetvén a hitelszövetkezetekkel a moratórium tárgyában kiadott rendeletet, újból felhívta az O. K. H. szövetkezeti igazgatóságát, hogy hassanak minden esközzel oda, hogy az adósok tartozásaikat lejáratkor rendezzék. A moratórium lejártával, eltekintve a nagy munkahalmaztól, a szövetkezetek csak abban az esetben nyerhetik vissza a megkivánt cselekvőképességüket, ha a tagok a moratórium időtartama alatt és lehetőség szerint eleget tesznek fizetési kötelezettségeiknek.

A Dr. Borovszky-féle szagosított
BOROLIN
a világ legjobb és leghatásosabb **házi-szere**. A **Borolin** a fájdalmakat azonnal megszünteti.
Megrendelhető a **Borolingyárban**
Budapest, II., Margitrapart 45. sz.
Próbaüveg 50 fillér.

— Ragadós állatbetegségek.
A földmivelésügyi miniszteriumhoz érkezett jelentések szerint emelkedett a múlt hét folyamán a takonykórral fertőzött községek száma 36-ról 38-ra, a száj- és körömfájással fertőzötteké 1710-ről 1836-ra és a bivalyvésszel fertőzötteké 35-ről 40-re. A többi ragadós állatbetegségeknek általában javulás volt észlelhető.

— Levélváltás a háboruba vonultakkal.
A csatatéren levőkkel a levelezést a tábori postahivatalok közvetítik. Meg kell várni tehát, míg a bevonult katonák megírja, hogy az ő csapatát melyik tábori postahivatal körzetébe tartozik. Ekkor azután díjmentesen lehet vele levelet váltani, még pedig legcélszerűbb a magyar királyi posta által kiadott tábori levelezőlapokon, amelyeket minden postahivatalnál és postai értékcikkek elárúsítására feljogosított szövetkezeteknél lehet majd kapni, darabját 2 fillérért. Sok ilyen hamisított levelezőlap került már is forgalomba, azért legcélszerűbb ezeket a postahivatalnál beszerezni. — Megjegyezzük azonban, hogy a posta csak a harcászati és hozzátartozói között folyó levelezést szállítja díjtalanul, idegenekét nem. Erre bélyeget kell tenni. Zárt levelet azonban a tábori posta nem továbbít s egyelőre csomagot sem. Annak idején majd közölni fogják, hogy mikor vesz fel a posta háboruban levő katonaság részére csomagokat és pénzküldeményeket.

— Az állatbiztosítás és a háboru.
A Magyar Kölcsonös Allatbiztosító Társaság, a községi állatbiztosító szövetkezetek központja, a háborus bonyodalmak dacára is zavartalanul folytatja működését. Azon vidéki szövetkezeteknél, hol a tisztviselők katonai szolgálatra való bevonulása folytán a munka fennakadna, kiegészítő intézkedéseket tettek és itt a Központban is rendszeresen végzik a hivatalos teendőket. Mivel újabban számos községből kérték az állatbiztosító szövetkezet megalakítását, a Központ ezen az uton is közli, hogy új szövetkezeteket egyelőre nem alakít, mert főelőrekvése jelenleg a meglévő szervezetek fenntartása és támogatása. Magánbiztosítást csak korlátozott számban és nagy óvatossággal fogadnak

el, a háborus bonyodalmak elmúltával azonban újult erővel fognak hozzá az állatbiztosító szövetkezetek szervezéséhez és a már meglévő szervezetek továbbfejlesztéséhez. Az állatbiztosítással kapcsolatos minden kérdésre szívesen szolgál felvilágosítással a Magyar Kölcsonös Allatbiztosító Társaság (Budapest, IV., Papnövelde-utca 10.) központi igazgatósága.

— Hogy lehet pénzt legcélszerűbben küldeni.
A kereskedelemügyi miniszter legújabb rendeletet bocsátott ki, amely szerint a posta a mostani időben feladott csomagokért és pénzeslevelekért felelősséget nem vállal. Ez annyit jelent, hogy ha ilyen csomag vagy pénzeslevél esetleg elvesz, annak értékét nem téríti meg, kivéve, ha az elveszés a saját embereinek hibájából történt; ugyanaz a dolog áll a postai megbízásokra is. Pénzt tehát legcélszerűbb postatakarékpénztári csekk útján vagy esetleg postautalványon elküldeni. A posta szavatosságának részbeni fel függesztése azonban nem jelenti a posta megbízhatatlanságát, csak azt, hogy háborus időben sűrűn jöhetnek elő rendkívüli körülmények, amikor a posta a tényleges értékeket teljes biztonságban tartani nem tudja. Megjegyezzük itt, hogy azokba az államokba, amelyekkel hadilábon állunk, semmiféle postai küldeményt el nem fogadnak. Teljesen megszünt a nemzetközi utalványforgalom is s egyelőre csak Ausztriába s Bosznia-Hercegovinába fogadnak el postautalványt.

— Elmarad az országos sörárpakiállítás.
A rendkívüli helyzetre való tekintettel a folyó év szeptember hónapjában megtartani tervezett országos sörárpa- és komlókiállítás elmarad.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
TOKAJI LÁSZLÓ
A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA

— A MAGYAR —
JELZÁLOG HITELBANK
KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE
— (Jókai-u. 2. sz. I. emelet.) —
FÖLDBIRTOKRA
és a nagyobb városokban fekvő
H A Z A K R A
15 évtől 65 évig terjedő törlesztésse
LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYÚJT.
A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményt.
A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD
TAKARÉK-BETÉTEKET
és előnyösen kamatoztat.
Telefonszám 27.
2001

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár
3023 Erdélyrészi képviselő, állandó nagy raktára
Babos és Társai vasnagykereskedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

Megvételre sürgősen keresek

kitermelésre alkalmas, idősebb, hat ezer kat. holdon felüli, bármily nagy területű, vasúthoz közel fekvő

bükk-fa erdőt.

Levélbeni részletes ajánlatokat direkt a tulajdonostól, augusztus hó végéig kérek:

Sándor János Kolozsvár, Ferencz József-ut 76. címre.

3129

Egy belterjesen kezelt nagyobb birtok önálló vezetésére

keresek

azonnali belépésre egy ügyes, a gazdaság minden ágazatában jártas

ispánt

Czim a kiadóhivatalban.

3131

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

2769

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertésze

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

3273

VII. Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefáni-ut 1. szám.)

A gazdaság összes ágaiban jártas ispánt keresek.

Cim:

Szászfenesi Bér gazdaság
Szászfenes.

3134

KWIZDA FERENCZ JÁNOS az osztrák-magyar cs. és kir., a román királyi és bolgár királyi udvaroknak állatgyógyászati cikkekben való szállítója, kerületi gyógyszerész Korneuburghban Wien mellett.

KWIZDA-féle Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. Szóvédjegy, címke és csomagolás védve.

Ára: Egy üveg 2 korona 80 fillér. 31181.

Hatvan év óta van használatban az udvari, valamint versenyistállóknak is lovak izmainak erősítésére, fárasztó menetek előtt és után, ficamodásoknál, és az izmok merevedésénél stb. Lovat a trainingben bámulatos eredmények felmutatására képesíti.

KWIZDA-féle Restitutions-fluid

valódi csak a mellékelt védjeggyel.

Béresbiró azonnal felvétetik

Báró Zeyk Józsefné zeykfalvi — Hunyad m. — gazdaságába Fizetés 240 kor., szegődmény 3 drb. marhatartás, tengeriföld, lakás, tűzifa, veteményeskert. Józanélet, erély, szorgalom, román nyelv tudása, földmivesiskolai bizonyítvány bírása előnyül szolgálnak.

Ajánlatokat kérek Hajdu Márton intéző, Pusztakalán címre.

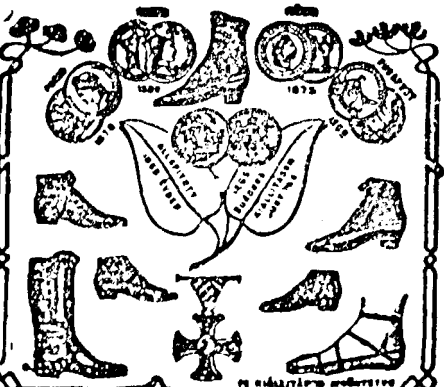
3133

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.

Fölvívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangú műhelyében legjobb anyagból és legújabb divatszerint készült közkedveltségű **férfi és női cipőraktárára**

2019

Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármily tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelben mérték után, de legbiztosabban egy használt, de lábra találó cipő beküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

MIKROSOL

Egyedüli gyártói
LUTZ EDE ÉS TÁRSA
BUDAPEST VII. ÖRNAGY U. 4.

Hatása
biztos
Páratlan
a maga
nemében!

Ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak egyedüli gyártóik:

Lutz Ede és Társa

festékgyárak 2767 IV.

BUDAPEST, VII., Örnagy-utca 4.

Orpington

fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladó.

Erzsébet-út 13. szám.